ВІСНИК науки та освіти
ISSN 2786-6165 (ONLINE) №12(18)2023

УДК 373.2.064.1:004.77(045)

https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-12(18)-734-747

Соловей Юлія Олександрівна доктор філософії, старший викладач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, вул. бульвар Шевченка, 81, м. Черкаси, 18031, тел.: (047)237-21-42, https://orcid.org/0000-0003-4778-7640

Бондар Вікторія Григорівна кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, вул. бульвар Шевченка, 81, м. Черкаси, 18031, тел.: (047)237-21-42, https://orcid.org/0000-0001-8874-4319

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ЗАСОБИ ВЗАЄМОДІЇ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З РОДИНАМИ

Анотація. Стаття присвячена надзвичайно актуальній темі проблемі використання сучасних інформаційно-комунікаційних засобів взаємодії закладів дошкільної освіти з родинами. Розкрито роль інформаційно-комунікаційних засобів у створенні відкритого та ефективного освітнього середовища для спільної роботи батьків та ЗДО. Розглянуто сучасні інформаційно-комунікаційні засоби взаємодії закладів дошкільної освіти з родинами. У роботі схарактеризовано використання електронних платформ, месенджерів для поліпшення комунікації між педагогами та батьками. На основі аналізу наукової літератури та практичного досвіду розкрито потенціал інформаційно-комунікаційних засобів у забезпеченні ефективної взаємодії ЗДО з родинами.

Установлено, що використання інформаційно-комунікаційних технологій сприяє інтенсифікації комунікації між педагогами та батьками. З'ясовано, що електронні платформи та месенджери створюють миттєвий та зручний спосіб обміну інформацією.

Розглянуто можливість проведення онлайн-заходів, таких як віртуальні збори, семінари та конференції, що дозволить батькам бути активною частиною освітнього процесу. Такий підхід сприяє покращенню взаєморозуміння, залученню батьків до виховання дітей та формуванню позитивного партнерства між родиною та закладом

дошкільної освіти. Тема є важливою для сучасних педагогів, що прагнуть забезпечити всебічний розвиток дітей в умовах зміни соціокультурного середовища.

Зазначено, що використання інформаційно-комунікаційних технологій не лише полегшує доступ до інформації, але й створює сприятливі умови для взаємодії та взаєморозуміння між учасниками освітнього процесу.

Закцентовано увагу на тому, що інформаційно-комунікаційні засоби дозволяють педагогам і батькам налагодити постійний зв'язок, обмінюватися інформацією про дитину щодо її розвитку і навчання.

Дослідження показує, що використання сучасних інформаційно-комунікаційних засобів взаємодії закладів дошкільної освіти з родинами сприяє створенню динамічного середовища, де співпраця між родиною та ЗДО визнається ключовим чинником успішного виховання та розвитку дітей.

Ключові слова: освіта, дошкільна освіта, дитина дошкільного віку, родина, вихователь, заклад дошкільної освіти, інформаційно-комунікаційні технології, інформаційно-комунікаційні засоби.

Solovei Yuliia Oleksandrivna Doctor of philosophy, senior lecturer of the department of preschool and special education, Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Shevchenko Boulevard, 81, Cherkasy, 18031, tel.: (047) 237-21-42, https://orcid.org/0000-0003-4778-7640

Bondar Viktoria Hryhorivna Candidate of pedagogical sciences, senior lecturer of the department of preschool and special education, Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Shevchenko Boulevard, 81, Cherkasy, 18031, tel.: (047) 237-21-42, https://orcid.org/0000-0001-8874-4319

MODERN INFORMATION AND COMMUNICATION MEANS OF INTERACTION OF PRE-SCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS WITH FAMILIES

Abstract. The article is devoted to the extremely topical topic of the problem of using modern information and communication means of interaction between preschool education institutions and families. The role of information and communication tools in creating an open and effective educational environment for the joint work of parents and special education teachers is revealed. Modern information and communication means of interaction between preschool education institutions and families are

considered. The work characterizes the use of electronic platforms and messengers to improve communication between teachers and parents. On the basis of the analysis of scientific literature and practical experience, the potential of information and communication tools in ensuring effective interaction of social security agencies with families has been revealed.

It was established that the use of information and communication technologies contributes to the intensification of communication between teachers and parents. It was found that electronic platforms and messengers create an instant and convenient way of exchanging information.

The possibility of holding online events, such as virtual meetings, seminars and conferences, is considered, which will allow parents to be an active part of the educational process. This approach contributes to the improvement of mutual understanding, the involvement of parents in raising children, and the formation of a positive partnership between the family and the preschool education institution. The topic is important for modern teachers who strive to ensure the comprehensive development of children in the conditions of a change in the socio-cultural environment.

It is noted that the use of information and communication technologies not only facilitates access to information, but also creates favorable conditions for interaction and mutual understanding between the participants of the educational process.

Attention is focused on the fact that information and communication tools allow teachers and parents to establish a permanent connection, exchange information about the child regarding his development and education.

The study shows that the use of modern information and communication tools for the interaction of preschool education institutions with families contributes to the creation of a dynamic environment where cooperation between the family and preschool education is recognized as a key factor in the successful upbringing and development of children.

Keywords: education, preschool education, preschool child, family, teacher, preschool education institution, information and communication technologies, information and communication means.

Постановка проблеми. Процеси оновлення нашого суспільства в економічній, політичній, соціальній і духовній сферах зумовлюють і якісні зміни у всіх ланках системи освіти України. Реформа освіти складає основи Закону «Про освіту», що включає принципи гуманізації, демократизації, диференціації, індивідуалізації, передбачає розвиток різноманітних типів освітніх установ, запровадження варіативних і

альтернативних програм. Це має забезпечити врахування інтересів та задоволення потреб особистості в освітніх послугах та підвищити якість освітнього процесу в кожній ланці системи освіти. Як відомо, сучасний заклад дошкільної освіти працює в умовах варіативності навчальних програм. Це означає, що робота з сім'єю має бути орієнтована не на конкретний програмний зміст, не на сприяння формуванню у дитини тих чи інших знань, умінь та навичок, а на загально-психологічні підходи до розвитку здібностей та особистості дитини.

Відповідно до Закону «Про освіту», батьки це перші педагоги, які зобов'язані закласти основи фізичного, морального та інтелектуального розвитку дитині в ранньому віці. З цього випливає, що змін зазнає і позиція закладу дошкільної освіти у роботі з сім'єю.

Базовий компонент дошкільної освіти, що є Державним стандартом дошкільної освіти в Україні одним із основних визначає принцип співпраці закладу дошкільної освіти з батьками. У ЗДО є умови для участі батьків в освітньому процесі через різноманітні форми спільної діяльності з дітьми.

Період дитинства є ключовим у розвитку особистості, адже початкові основи навчання та виховання людина набуває саме в закладі дошкільної освіти, де і проводить перші роки свого життя [9, с. 92].

Інформатизація дошкільної освіти – процес цілком об'єктивний і неминучий. При цьому важливо, що в закладах дошкільної освіти формується нове освітнє середовище, з'являються високотехнологічні інформаційні засоби й технологіїь навчання та розвитку дітей дошкільного віку [4, с. 246].

Співпраця – це основа взаємодії батьків та ЗДО, тобто, взаємне визначення цілей діяльності, спільне розподілення засобів, сил, предмета діяльності, залежно від можливостей кожного учасника. А також, спільний контроль та оцінка результатів спільної роботи, планування нових завдань, цілей та результатів.

Проблема взаємодії ЗДО та батьків в умовах воєнного стану останнім часом потрапила до розряду найактуальніших. Не вимагає доказів той факт, що ЗДО відіграє важливу роль у розвитку дитини. У ЗДО дитина здобуває всебічну освіту, набуває вміння взаємодіяти з іншими дітьми та дорослими, організовувати власну активність. Однак на те, наскільки ефективно дитина опановуватиме ці навички, впливає ставлення сім'ї до закладу дошкільної освіти.

Важливість сімейного виховання у процесі освіти та розвитку дітей визначає важливість взаємодії сім'ї та ЗДО. Однак на цю взаємодію впливає низка факторів, передусім уявлення та очікування

Happy New Year!

батьків та педагогічного колективу ЗДО один від одного, перспективні форми співпраці, які передбачають підключення батьків до активної участі в педагогічному житті закладу дошкільної освіти. У більшості ЗДО робота з батьками організовується тільки по одній з ліній – лінії педагогічної пропаганди; не використовуються повною мірою можливості сімейного виховання

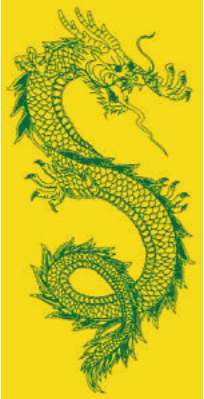
Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти проблеми ефективної взаємодії ЗДО з родиною широко представлені в цілому ряді педагогічних досліджень. Серед науковців, в роботах яких приділено увагу даній проблемі, є: Анісімова О., Апрєлєва І., Байєр О., Балицька І., Безсонова О., Бєлєнька Г., Біла І., Білоус С., Валентьєва Т., Веселка Ю., Галицька Т., Гончар Н., Гузь В., Довженко Т., Залізняк А., Зімакова Л., Іванчук С., Карагозлю Ф., Кириченко В., Ковалевська, Н., Коломієць Н., Косенчук О., Кротова Т., Манилюк Ю., Мотуз Г., Новик, І., Новоселецька Н., Пєхарєва С., Подберезький М., Попович О., Рожко-Павлишин Т., Сема О., Січкар І., Солонська А., Стаднік Н. Токарєва Л., Худорлій Н.

Мета статті – проаналізувати сучасні сучасні інформаційно-комунікаційні засоби взаємодії закладів дошкільної освіти з родинами.

Виклад основного матеріалу. Дитинство – найнезабутніший час для кожної людини. Його завжди пов'язують із добрими чарівниками, турботою та любов'ю батьків, теплими сонячними променями. Насамперед, у сім'ї у дитини складається перше уявлення про справедливість і добро, навколишній світ, про обов'язок і відповідальність. Батьківська любов людини як «запас міцності», вона створює відчуття психологічної захищеності.

Завдання, які стоять перед закладом дошкільної освіти (далі – ЗДО), передусім передбачають відкритість ЗДО, його тісне співробітництво та взаємодія з іншими соціальними інститутами, на які також покладено функцію прийняття рішень освітніх завдань закладу дошкільної освіти. Найближчим і найважливішим партнером на разі виступають батьки вихованців. Закон України «Про дошкільну освіту» свідчить, що батьки виступають дітей першими педагогами. До їх обов'язку входить закласти в дитині основи фізичного, інтелектуального морального розвитку особистості [8].

На думку фахівців, батьки це основний замовник соціальних послуг, які надаються закладом дошкільної освіти [1, с.17; 3, с.4; 16, с.45]. Отже, діяльність педагогів має ґрунтуватися на запитах та інтересах сім'ї. Тому ЗДО на даний момент необхідно орієнтуватися на пошук нових форм роботи та способів, що враховують актуальні потреби сім'ї,

сприяти розвитку активної життєвої позиції у батьків. Необхідно змінювати існуючу раніше практику роботи з батьками дітей, за якої сім'ї прийнято показувати зовнішню систему цінностей, не беручи до уваги структуру сім'ї, її традиції та досвід. У процесі взаємодії соціальних інститутів (ЗДО та батьків) варто приділити увагу диференційованому підходу до батьків, мікроклімату в сім'ї, соціальному статусу, а також батьківським запитам та ступеню зацікавленості батьків безпосередньо вихованням власних дітей.

Для планування успішної роботи, необхідно знати соціальний склад, настрій, очікування батьків від участі ЗДО у розвитку та вихованні їх дитини. У цьому педагогу допоможуть проведення розмов і анкетування батьків. На основі їх даних вихователь зможе професійно скоригувати свою роботу з батьками дітей, знайти ефективні прийоми взаємодії з сім'єю.

У сучасних умовах ЗДО повинен швидко реагувати на всі зміни, що відбуваються в суспільстві, в освітніх запитах та потребах сімей, їх соціальному стані. Тобто ЗДО повинен постійно перебувати у стані розвитку. З цим урахуванням потрібно коригувати тематику та форму запланованих заходів для кожної окремо взятої сім'ї.

Варто визнати, але сьогодні, при вибудовуванні роботи з батьками найімовірніше педагоги думають про кількість запланованих заходів, забуваючи, що основний показник роботи – якість. Але слід пам'ятати, що «підготовлена на слабкому рівні зустріч чи збори з батьками негативно позначаються на іміджі ЗДО» [15, с.239]. Із цього випливає, що навіть незначний захід потрібно серйозно готувати та планувати. З урахуванням нинішніх вимог важливо, щоб формування єдиного простору з розвитку дітей у закладі дошкільної освіти та в сім'ї, становлення та визнання батьків у статусі повноцінних учасників освітнього процесу стало головною метою дошкільної організації в сучасному світі. Досягнення у розвитку дітей високої якості, задоволення інтересів батьків та дітей, формування єдиного простору, можливе лише за умови створення нової системи при взаємодії батьків та ЗДО, в основі якої лежить співпраця.

Науковець Т. Рожко-Павлишин вважає, що «заклад дошкільної освіти може задовольнити батьківські запити повною мірою лише за умови відкритості системи» [14, с.698]. Раніше не стояло питання активної участі батьків в житті дітей під час відвідин групи. Сьогодні педагоги ЗДО зобов'язані не лише показати батькам освітній процес, а й залучити батьків до цього процесу. Сім'ї дитини, що бере участь безпосередньо у процесі виховання дитини, надається можливість

Happy New Year!

спостерігати за роботою педагога з дітьми та самому взяти участь у цьому процесі: вивчити приміщення в ЗДО, поговорити з досвідченими вихователями та товаришами дитини.

Третина України з 24 лютого 2022 року опинилась в зоні активних бойових дій, а решта областей піддалася повітряним ракетним атакам, що унеможливило надання освітніх послуг закладами дошкільної освіти, оскільки виникла небезпека для життя дітей. Міністерством освіти і науки України в листі «Про організацію освітнього процесу в умовах військових дій» було рекомендовано тимчасово призупинити освітній процес у закладах ЗДО [12]. На початку квітня 2022 р. МОН надало ряд методичних рекомендацій для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні щодо організації дистанційного навчання у ЗДО.

Професійним обов'язком адміністрацій та вихователів закладів дошкільної освіти є організація освіти дітей у період воєнного часу. «За дослідженнями Українського інституту розвитку освіти, досвід дистанційної взаємодії та освітньої діяльності вихователів ЗДО з дітьми та їх батьками був набутий під час пандемії COVID-19» [13, с.8-9].

В умовах воєнного стану заклади дошкільної освіти працюють по-різному: дистанційно, очно, за змішаною формою. Працюють з єдиною метою – щоб дитина була щасливою, перебувала в безпечних умовах та отримувала якісні освітні послуги.

Воєнний стан зумовив пошук нових і трансформацію вже існуючих методів, форм та засобів дистанційного навчання здобувачів дошкільної освіти України. Територіальна віддаленість дитини дошкільного віку та її батьків від ЗДО не позбавила її права на отримання освітніх послуг, педагогічної підтримки, консультувань вихователів, педагогізації батьків, тобто продовження партнерської взаємодії суб'єктів освітнього процесу.

Налагодження комунікації з усіма учасниками освітнього процесу одне з пріоритетних завдань закладу під час дії правового режиму воєнного стану. «Враховуючи вікові особливості дітей дошкільного віку, ключовою передумовою налагодження ефективного та дієвого освітнього процесу є партнерська взаємодія між батьками та педагогічним колективом» [3, с.4].

ЗДО за допомогою сайту може організувати взаємодію всіх учасників освітнього процесу, створити віртуальну бібліотеку, своєрідний банк освітніх ресурсів, постійно оновлювати і поповнювати інформаційне наповнення сайту, використовувати ресурси онлайн-освіти, забезпечити залучення тимчасово переміщених дітей та їхніх

сімей до різних програм з дошкільної освіти [11, с.24].

Задля забезпечення ефективності комунікації з батьками, вихователями й усіма задіяними в освітньому процесі рекомендовано обрати оптимальні для виконання кожного конкретного завдання канали комунікації.

У складних умовах корисними можуть бути сервіси та інструменти комунікації в онлайн-режимі, а саме:

- розміщення на сайті ЗДО рекомендацій для батьків щодо роботи з дітьми, відповідно до їхнього віку;

- створення спільнот із батьками, вихователями, психологами, тощо в соціальних мережах Viber, Telegram, WhatsApp та з використанням електронних платформ Zoom, GoogleMeet, GoogleClassroom, Microsoft Teams з метою надання інформаційно-освітніх та психолого-педагогічних послуг тощо [7, с.19].

Однією з найпопулярніших соціальних мереж сьогодні стає програма Telegram. Telegram – це швидкий та захищений додаток для обміну повідомленнями. Майже як SMS або e-mail, тільки крім надсилання простих текстових повідомлень можна також надсилати фото, відео та будь-які інші файли. Також можна створювати групові чати (до 200 000 учасників), читати канали та здійснювати відео- та аудіодзвінки. Сьогодні Telegram є зручним та ефективним способом дистанційної взаємодії з батьками.

У соціальних мережах Facebook, Viber та Instagram створюються акаунти ЗДО, в яких розміщується інформація про освітню, та виховну діяльність ЗДО. Нові пости можна публікувати регулярно, 1-2 рази на тиждень.

Є низка вимог до інформації, що розміщується на сторінках ЗДО, адже вона спрямована для батьків, для їх інформування, підвищення педагогічної компетентності. У свою чергу ЗДО отримує зворотний зв’язок від батьків через коментарі під публікаціями, адже там вони висловлюють свої побажання, запитують або висловлюють подяку. Спілкування з батьками відбувається через особисті повідомлення (в direct).

Одним із варіантів взаємодії з батьками є навчальні відео для батьків чи дітей, у форматі майстер-класу, консультації чи Online заняття, віртуальні збори, семінари та конференції, що дозволяє батькам бути активною частиною навчального процесу. Такі відео допоможуть не тільки налагодити зв’язок між батьком і дитиною при виконанні спільної діяльності, але також можуть бути корисні для батьків дітей, які, в зв’язку з початком повномасштабної агресії рф, змушені були

Happy New Year!

виїхати за кордом, перебувають на тимчасово окупованих територіях або в зонах проведення бойових дій, адже завдяки навчальним відео дитина на рівні з усією групою зможе освоїти освітню програму.

В умовах запровадження змішаної форми організації освітнього процесу батьки мають стати партнерами педагогічних працівників. Тобто перша робота має здійснюватися саме з ними, а вже далі з їхніми дітьми. «В результаті організації різних форм батьківсько-дитячої взаємодії вихователь може сприяти розвитку батьківської впевненості, а також задоволенні від спілкування з дітьми» [6, с.94].

Інформаційно-комунікаційні технології у взаємодії ЗДО з родинами створюють нові можливості для покращення якості освітнього процесу та взаєморозуміння між всіма учасниками освітнього середовища. Їх впровадження важливо для сучасних педагогічних практик, оскільки вони сприяють зміцненню партнерства між ЗДО та родиною, що є важливою складовою успішного виховання та розвитку дітей. Використання інформаційно-комунікаційних технологій взаємодії з родинами не тільки сприяє покращенню ефективності комунікації, але і створює інтерактивне середовище для батьків. Такі технології роблять процес взаємодії максимально доступним та прозорим.

Не зважаючи на позитивні характеристики впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес ЗДО, вважаємо, що не варто забувати і про традиційні форми взаємодії: батьківські збори, конференції, семінари, лекції, тренінги, майстер-класи, ігри, проєкти.

Аналізуючи практику роботи ЗДО, було виявлено 2 основних види форм для спільної роботи: загальні заходи батьків та педагогів:

- конференції, батьківські збори, бесіди, консультації, гуртки та вечори для батьків, диспути, тематичні виставки, опікунська рада, педагогічні поради, зустріч з адміністрацією дошкільного закладу, школа для батьків, створення батьківського комітету;
- спільні заходи вихователів, дітей та батьків: турніри знавців, дні відкритих дверей, КВК, гуртки, свята, вікторини, випуск газети, сімейні конкурси, концерти, перегляди фільмів, благоустрій садочка та його території, оформлення груп, змагання.

Виділяють нетрадиційні та традиційні форми взаємодії вихователя з батьками дітей дошкільного віку, основна суть яких у тому, щоб збагатити їх необхідними педагогічними знаннями. Варто зазначити, що традиційні форми поділяють на: індивідуальні, наочно-інформаційні та колективні [5, с.184]. До колективних форм необхідно

віднести конференції, батьківські збори, «Круглі столи».

Батьківські збори є дієвою формою роботи педагогів з батьківським колективом, форма ознайомлення батьків із змістом, завданнями, і навіть методами виховання дітей певного віку за умов сім'ї та ЗДО [2, с.24]. При цьому порядок денний батьківських зборів може бути абсолютно різноманітним, враховуючи їх побажання.

Сьогодні батьківські збори витісняються все більш новими формами, наприклад, такими як: «Педагогічна вітальня», «Усний журнал», «Круглий стіл», семінари-практикуми, батьківські конференції, основною метою яких є обмін цінним досвідом у питаннях сімейного виховання. Доцільним є поєднання різних форм роботи, наприклад, після проведення ряду розважальних заходів із дорослими можна організувати збори та бесіди.

До індивідуальних форм слід зарахувати педагогічні розмови з дорослими; це одна з найдоступніших форм встановлення взаємозв'язку із сім'єю. «Основною метою педагогічної розмови є обмін думками щодо певного питання; а її особливість полягає в активній участі як вихователя, так і батьків» [8, с.45].

Як правило, тематичні консультації найчастіше організуються для того, щоб надати відповіді на всі запитання, які цікавлять батьків. Головним призначенням консультації є те, що батьки приходять до переконання, що в ЗДО вони можуть отримати пораду та підтримку. Існують також і так звані «заочні» консультації. Для їх підготовки вихователі готують конверт (скриньку) для питань батьків. Педагог, читаючи пошту, заздалегідь може вивчити літературу, підготувати повну відповідь, переадресувати питання чи порадитись із колегами.

Наочно-інформаційні форми становлять окрему групу. Вони знайомлять дорослих із завданнями, умовами, методами та змістом виховання, сприяють подоланню поверхневих суджень про роль закладу дошкільної освіти, надають практичну допомогу сім'ї. До подібних методів відносяться: запис на магнітофон бесід із дітьми, відеофрагменти з організацією різних видів діяльності, занять, режимних моментів; виставки, фотографії дитячих робіт, ширми, стенди.

Отже, партнерська взаємодія між суб'єктами дошкільної освіти ефективно сприяє залученню дітей до навчання; об'єднує педагогів, дітей та дорослих, які доглядають за дітьми; забезпечує право дитини на освіту –формування у дітей комунікативно-мовленнєвої, логіко-математичної, еколого-природознавчої, цифрової компетентності, позитивно впливає на сімейні стосунки, психоемоційний клімат у

Happy New Year!

родині, оптимізує дитячо-батьківські відносини; забезпечує формування особистісних якостей суб'єктів освітнього процесу – соціальної відповідальності, креативності, самостійності, ініціативності, доброти, почуття турботи, взаємоповаги, взаємодопомоги, взаєморозуміння, лідерських якостей, морально-духовних рис, суспільної єдності; здійснює «лагідну» педагогізацію батьків.

Висновки. Завдання, які стоять перед закладом дошкільної освіти, передусім передбачають відкритість ЗДО, його тісне співробітництво та взаємодію з іншими соціальними інститутами, на які також покладено функцію прийняття рішень освітніх завдань ЗДО. Найближчим і найважливішим партнером наразі виступають батьки вихованців. Вони виступають як основний соціальний замовник послуг, що надаються ЗДО, діяльність педагогів у зв'язку з цим має бути заснована на запитах та інтересах сім'ї. Тому закладам дошкільної освіти у процесі взаємодії соціальних інститутів (ЗДО та батьків) варто приділити увагу диференційованому підходу до батьків, мікроклімату в сім'ї, соціальному статусу, а також батьківським запитам та ступеню зацікавленості батьків безпосередньо вихованням власних дітей.

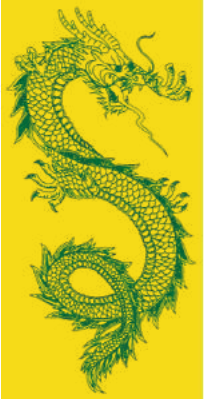
З урахуванням реалій сьогодення та дії правового режиму воєнного стану, питання щодо створення безпечного, комфортного, інклюзивного середовища для всіх учасників освітнього процесу й підвищення якості освітньої діяльності закладів дошкільної освіти залишаються пріоритетними і в 2023/2024 навчальному році. Окрім того, особлива увага приділяється роботі з батьками й налагодженню тісної комунікації між усіма учасниками освітнього процесу та формуванню соціально-громадянської компетентності дітей дошкільного віку.

Вважаємо, що проаналізовані форми взаємодії ЗДО з батьками формують батьківську позицію та підвищують активність батьків.

Таким чином, основні підходи до взаємодії ЗДО з батьками, у тому числі інноваційні, соціальні зв'язки та сімейне виховання будуються на основі розуміння структури відносин між батьками та дітьми, рівня педагогічної культури батьків, а також рівня підготовки освітян ЗДО. Досягнення успіхів у вихованні дітей можливе тільки тоді, коли зусилля сім'ї та інших соціальних інститутів будуть об'єднані. Найважливіше місце серед цих соціальних інститутів забезпечує реальну взаємодію батьків та педагогів в освітньому процесі.

Література:

1.Анісімова О. Специфіка взаємодії вихователя та дітей в освітньому процесі закладу дошкільної освіти. Зростаюча особистість у смислоціннісних обрисах: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. С. 15-20.

2. Батьківські збори: шляхи до партнерства та співпраці: методичний посібник для вчителів початкових класів / уклад. : О. В. Пагава, Я. О. Чернишова. Харків «Друкарня Мадрид», 2018. 96 с.

3. Бєлєнька Г. Відкриваємо горизонти життя разом. Співпраця педагогів і батьків. Дошкільне виховання, 2016. № 6. С. 2-6.

4. Бондар В. Г., Коцюрба Н. С. ІКТ як засіб розвитку пізнавальних здібностей дітей старшого дошкільного віку. The 25th International scientific and practical conference "Theoretical foundations of scientists and modern opinions regarding the implementation of modern trends" (June 27 – 30, 2023) San Francisco, USA. International Science Group. 2023. С. 246

5. Гончар Н.П. Форми взаємодії закладів дошкільної освіти із сім'єю з питань формування здоров'язбережувальної компетенції в дітей дошкільного віку. Дошкільна педагогіка. Випуск 13. Т. 2. 2019. С.183-186. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/13/part_2/41.pdf (дата звернення 24.12.2023.)

6. Зімакова Л., Тупиця О., Жданюк Л. Дистанційне навчання дітей дошкільного віку на засадах партнерської педагогіки під час воєнного стану. Педагогічні науки. 2022. № 79. с.92-100. URL: file:///C:/Users/% 96-610564-1-10-20220919.pdf (дата звернення 25.12.2023).

7. Косенчук О., Новик І. Організація діяльності закладів дошкільної освіти в період пандемії. Дошкільне виховання. 2020. № 9. С. 17–21. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/dv_2020-09_kosenchuk_olga_novyk_iryna.pdf (дата звернення 25.12.2023.)

8. Кротова Т. Які заходи з батьками провести в різних вікових групах. Вихователь-методист дошкільного закладу, 2019. № 10. С. 45-47.

9. Ніколаєску І. О., Степанова Н.М., Соловей Ю.О. Впровадження дистанційного спецкурсу «Моніторинг якості освіти: державний контроль в управлінні діяльністю закладів дошкільної освіти». Інформаційні технології і засоби навчання, 2020, Том 80, №6. С. 92

10. Про дошкільну освіту: Закон України № 2628-III від 11.07.2001; в редакції станом на 01.01.2023. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text (дата звернення 26.12.2023.)

11. Проблеми дистанційної освіти дошкільнят. Круглий стіл. Дошкільне виховання, 2020. № 5, с. 21-29.

12. Про організацію освітнього процесу в умовах військових дій: Лист МОН України від 06.03.2022 № 1/3371-22. URL: https://hoippo.km.ua/?p=5364 (дата звернення 26.12.2023.)

13. Рекомендації щодо забезпечення якості дошкільної освіти України в умовах карантину (рекомендації розроблено згідно з чинними документами ВООЗ, МОЗ і МОН України, що регулюють процес організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти). Київ, 2021. 26 с.

14. Рожко-Павлишин Т.А. Взаємодія з сім'єю – пріоритетний напрям діяльності закладу дошкільної освіти. Молодий вчений, № 11 (63), 2018. С.697-701. URL: http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/11/156.pdf (дата звернення 24.12.2023.)

15. Сема О. Проблеми співпраці вихователя та батьків. Психолого- педагогічний пошук : зб. наук. пр. за матеріалами II Всеукр. студент. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток» (21-22 квітня). Глухів, 2016. Вип. 3. С. 239-243.

16. Худорлій Н. У похід – разом з батьками. Вихователь-методист дошкільного закладу, 2019. № 6. С. 42-46.

References:

1. Anisimova O. (2019) *Spetsyfika vzaiemodii vykhovatelia ta ditei v osvitnomu protsesi zakladu doshkilnoi osvity [The specificity of the interaction between the teacher and children in the educational process of the preschool education institution.].* Zrostaiucha osobystist u smyslotsinnisnykh obrysakh: materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii. Ivano-Frankivsk: NAIR, 15-20 [in Ukrainian].

2. Batkivski zbory: shliakhy do partnerstva ta spivpratsi: metodychnyi posibnyk dlia vchyteliv pochatkovykh klasiv (2018) *[Parents' meetings: ways to partnership and cooperation]* / uklad.: O. V. Pahava, Ya. O. Chernyshova. Kharkiv «Drukarnia Madryd» [in Ukrainian].

3. Bielienka H. (2016) Vidkryvaiemo horyzonty zhyttia razom. Spivpratsia pedahohiv i batkiv. [We open the horizons of life together. Cooperation of teachers and parents]. *Doshkilne vykhovannia*. № 6, 2-6 [in Ukrainian].

4. Bondar V. H., Kotsiurba N. S. (2023) *IKT yak zasib rozvytku piznavalnykh zdibnostei ditei starshoho doshkilnoho viku (ICT as a means of developing cognitive abilities of older preschool children.).* The 25th International scientific and practical conference "Theoretical foundations of scientists and modern opinions regarding the implementation of modern trends" (June 27 – 30, 2023) San Francisco, USA. International Science Group, 246 [in Ukrainian].

5. Honchar N.P. (2019) Formy vzaiemodii zakladiv doshkilnoi osvity iz simieiu z pytan formuvannia zdoroviazberezhuvalnoi kompetentsii v ditei doshkilnoho viku [Forms of interaction of preschool education institutions with the family on the formation of health care competence in preschool children]. *Doshkilna pedahohika*. Vypusk 13. T. 2. Retrieved from http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/13/part_2/41.pdf [in Ukrainian].

6. Zimakova L., Tupytsia O., Zhdaniuk L. (2022) Dystantsiine navchannia ditei doshkilnoho viku na zasadakh partnerskoi pedahohiky pid chas voiennoho stanu [Distance learning of preschool children on the basis of partner pedagogy during martial law]. *Pedahohichni nauky*. № 79, 92-100. Retrieved from: file:///C:/Users/% 96-610564-1-10-20220919.pdf [in Ukrainian].

7. Kosenchuk O., Novyk I. (2020) Orhanizatsiia diialnosti zakladiv doshkilnoi osvity v period pandemii [Organization of activities of preschool education institutions during the pandemic]. *Doshkilne vykhovannia*. № 9, 32. Retrieved from: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/dv_2020-09_kosenchuk_olga_novyk_iryna.pdf [in Ukrainian].

8. Krotova T. (2019) Yaki zakhody z batkamy provesty v riznykh vikovykh hrupakh [What activities to hold with parents in different age groups]. *Vykhovatel-metodyst doshkilnoho zakladu*. № 10, 45-47 [in Ukrainian].

9. Nikolaiesku I. O., Stepanova N.M., Solovei Yu.O. (2020) Vprovadzhennia dystantsiinoho spetskursu «Monitorynh yakosti osvity: derzhavnyi kontrol v upravlinni diialnistiu zakladiv doshkilnoi osvity» [Implementation of the remote special course "Monitoring the quality of education: state control in the management of the activities of preschool education institutions"]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, Tom 80, №6. 92 [in Ukrainian].

10. Pro doshkilnu osvitu: Zakon Ukrainy № 2628-III vid 11.07.2001; v redaktsii stanom na 01.01.2023 (2023) [On preschool education: Law of Ukraine No. 2628-III dated 11.07.2001; in the editorial office as of 01.01.2023]. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text [in Ukrainian].

11. Problemy dystantsiinoi osvity doshkilniat. Kruhlyi stil (2020) [Problems of distance education of preschoolers. Round Table.]. *Doshkilne vykhovannia*. № 5, 21-29 [in Ukrainian].

12. Pro orhanizatsiiu osvitnoho protsesu v umovakh viiskovykh dii: Lyst MON Ukrainy vid 06.03.2022 № 1/3371-22 (2022) [On the organization of the educational process in the conditions of military operations: Letter of the Ministry of Education and Culture of Ukraine dated 03.06.2022 No. 1/3371-22.] Retrieved from: https://hoippo.km.ua/?p=5364 [in Ukrainian].

13. *Rekomendatsii shchodo zabezpechennia yakosti doshkilnoi osvity Ukrainy v umovakh karantynu (rekomendatsii rozrobleno zghidno z chynnymy dokumentamy VOOZ, MOZ i MON Ukrainy, shcho rehuliuiut protses orhanizatsii osvitnoho protsesu v zakladakh doshkilnoi osvity)* (2021) *[Recommendations for ensuring the quality of preschool education in Ukraine under quarantine conditions (the recommendations were developed in accordance with the current documents of the WHO, Ministry of Health and the Ministry of Health of Ukraine, which regulate the process of organizing the educational process in preschool education institutions)]* Kyiv [in Ukrainian].

14. Rozhko-Pavlyshyn T.A. (2018) Vzaiemodiia z simieiu – priorytetnyi napriam diialnosti zakladu doshkilnoi osvity. *Molodyi vchenyi* № 11 (63) lystopad, 697-701. Retrieved from: http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/11/156.pdf [in Ukrainian].

15. Sema O. (2016) *Problemy spivpratsi vykhovatelia ta batkiv. [Problems of cooperation between educators and parents]*. Psykholoho- pedahohichnyi poshuk : zb. nauk. pr. za materialamy II Vseukr. student. nauk.-prakt. konf. «Aktualni problemy doshkilnoi osvity: perspektyvy, innovatsii, rozvytok» (21-22 kvitnia). Hlukhiv. Vyp. 3, 239-243 [in Ukrainian].

16. Khudorlii N. (2019) U pokhid – razom z batkamy [On a hike - together with parents]. *Vykhovatel-metodyst doshkilnoho zakladu*. № 6, 42-46 [in Ukrainian].